Seinäjoella, perjantaisin

Yksityisnumeron hinta 1:—

Alas marxilaisuus!

LAKEUDEN SANA

Pois puolueet!

Numero 35

Kansanliikkeen äänenkannattaja

1. IX. 1933

TOIMITUSVALIOKUNTA: VIHTORI KOSOLA, IIVARI KOIVISTO, REINO ALA-KULJU, MARTTI KANTELE, ILMARI TALVITIE, NIILO PIRILÄ

Kaukainen Itä

Valtaako Japani Itä-Siperian?

Japanin aikeet alkavat selvetä vähitellen. Onkin ymmärrettävää, että se koettaa varmistaa kauppansa, raaka-aineen saantinsa ja kalastuksensa. Viimemainittuahan ovatkin ryssät jo monta kertaa häirinneet. Onpa useita kalastuspaikkoja säilyketehtaineen täytynyt kokonaan hyljätäkin. Kun ajattelee sitä suurta hyötyä, mikä Japanilla on ollut juuri Kamtskhatkan kalastuksesta, ei ihmettele, vaikka jotain erikoisempaa sattuisikin.

Tarkastellessamme tältä kannalta Japanin toimintaa Kaukaisessa Idässä, saa ehdottomasti sen käsityksen, että toiminta tulee jatkumaan. Tähän mennessä ovat japanilaiset ottaneet haltuunsa Itä-Kiinan radan ja edenneet Jeholin maakunnan läpi lähelle Kalgan'ia. Voimme varmasti odottaa ennen pitkää japanilaisten etenemistä mainittuun kaupunkiin. Tällöin on heillä kaksi tietä hallussaan, jotka sopivat jälkikuljetukseen, rautatie ja autotie Kalganista Urgaan ja sieltä Baikaljärven eteläpäähän, jossa se yhtyy rautatiehen. Ei ole luultavaa, että ryssät, etenkään nykyisessä heikossa tilassaan, kykenisivät kovempaan vastarintaan, vaan on japanilaisille oleva helppoa koko Itä-Siperian valtaus. Ehkä ihmetellään, miksei tätä ole vielä tehty, mutta siihen ovat monet seikat vaikuttaneet. Ehkä eniten Yhdysvaltojen vastustus, mutta myöskin oma heikko taloudellinen asema huonon kauppabilanssin takia sekä muutenkin sekavat sisäiset olot. Japanissahan murhattiin pääministeri ja olivat yhteen aikaan eri puolueiden välit hyvinkin kireät. Nyt näyttää kuitenkin päästävän yksimielisyyteen, mikä taas merkitsee uutta voimaa ja varmuutta. Lisäksi ei tällä hetkellä pulan kanssa kamppailevista Yhdysvalloistakaan ole kovin suurta pelkoa, ellei Ranska ja Englanti liity yhteen Japanin pyrkimyksiä vastustamaan. On tietenkin vaikeata ainoastaan sanomalehtitietojen mukaan mennä arvostelemaan asioita ja lausumaan niiden mukaan ennustelujaan, mutta toivokaamme parasta.

*

Edellä olevan kirjoitettuamme huomaamme näihin tapahtumiin kiinnitettävän suurta huomiota asiaa tuntevissa piireissä. Niinpä kirjoitetaan eräissä lisäuutisissa (Kajaani-lehdessä):

Sisä-Mongoliassa tapahtuville taisteluille annetaan sotilasasioita seuraavissa piireissä tärkeä merkitys. Tshaharin maakunnassa toimivat kiinalaiset joukot, jotka ovat yhteydessä Ulko-Mongolian kanssa sekä saavat Urgan kautta erilaista aineellista ja aatteellista avustusta Neuvosto-Venäjältä, keskittävät suuria voimia Kalganin puolustukseen. Dolonnorin menetys on paljon vaikeuttanut kiinalaisten toimintaa sen johdosta, että heidän yhteytensä Pohjois-Kiinaan kanssa ovat häiriintyneet. Maakunnan tärkeimmän taloudellisen, poliittisen ja liikennekeskuksen joutuminen japanilaisten haltuun merkitsee kohtalokasta iskua kiinalaisten ja venäläisten välisille suhteille ja japanilaisille avautuu sen jälkeen avoin tie Ulko-Mongolian sydämeen Urgaan, jonka kohtalosta Neuvosto-Venäjällä tiettävästi ollaan hyvin levottomia. Urgassa neuvostovenäläiset isännöivät kuin kotonaan ja heillä on huomattava vaikutus koko Ulko-Mongolian asiassa. Sen vuoksi seurataan Mongolian rajoilla alkaneitten taistelujen kehitystä suurella mielenkiinnolla. Niissä saattaa olla seurauksena venäläisten karkoittaminen Mongoliasta, mikä olisi erittäin tuhoisa isku venäläisten vaikutukselle idässä sekä aiheuttaisi vakavan uhkan Itä-Siperian turvallisuudelle. Mongolian heimot mielellään tarttuvat aseisiin muukalaisia venäläisiä ja kiinalaisia vastaan ja yhä yleisemmin alkaa kuulua ääniä alkaneesta Mongolian vapaustaistelusta.

Marxilaiskasvot

PALJASTUIVAT PARISISSA:

Kansainvälinen kommunistirintama astuu yli heiveröisen sosialidemokratian

Pariisissa pidetty toisen internationalen konferenssi on päättynyt. Sos. demiemme päälehdessä on puoluesihteeri K. H. Wiik sieltä lähettämissään kirjoituksissa selvitellyt asiainkäsittelyä, ja niistä olisi paljonkin puhumista. Tila ei nyt kuitenkaan riitä siihen. Jotain havaintoja vain.

Leimansa konferenssille antoi yleinen sekavuus. Sen myöntää myös itse Wiik. Saksan probleemi on pannut maailman sosialistien päät pyörälle. Saksan sos. dem. johtaja Otto Wels saikin puhujilta nenälleen meikolailla. Häntä syytettiin liiasta kansallisuudesta, kun taas internationalen historian "kauneimpiin lukuihin" merkittiin se "sitkeä taistelu, jota Ranskan sosialistit ovat keskeliä kansallisia intohimoja urhoollisesti käyneet oman maansa militarismia vastaan". Mutta toisaalta juuri Ranskan sosialistien hajaannus oli konferenssissa kompastuskivenä. Julistihan siellä eräs sikäl. sos. dem. oikeiston johtaja, Marquet, m.m. seuraavia enteellisiä sanoja: "Jolleivät sosialistit itse sano totuutta, tulevat heidän vastustajansa tekemään sen. **Sosialistihallitukset neljässä maassa ovat epäonnistuneet** ja diktatuurinen järjestelmä on seurannut niitä. **Internationalen arvovalta on vähentynyt melkein olemattomiin.**"

Toveri Wiik omana mielipiteenään lausuukin, että Marquet on perin kansallinen mies, vaikka ei hän vielä usko tätä fascismiinkaan taipuvaiseksi. Toinen vastustussiiven mies, Renaudel, puhui samaan suuntaan, tarjoten sosialisteille yhteistyötä varsinkin talonpoikain ja keskiluokan kanssa. Vasemmalla siivellä taas yhteisrintamakysymys yritettiin viedä eteenpäin kommunismin merkeissä, siitähän ovat todisteena lehdissä jo kerrotut ehdotukset. Saksan tilanne otettiin tässäkin lähtökohdaksi ja venäl. sos. demokraatti Abramovitsh julisti siihen syynkin: **Saksan vallankumous v. 1918 jäi kesken!** Tietysti, eihän se vienyt maata ihan täydelliseen kommunismiin. Jos se olisi jatkunut siihen, kuten Venäjällä, olisi nyt internationalessakin tarpeetonta puhua näistä asioista, sillä tämä toinen internationale olisi varmasti jo sulautunut kolmanteen, moskovalaiseen, siksi ratkaiseva merkitys juuri Saksan sosialidemokratialla on ollut koko maailman "työväenliikkeeseen". Merkillistä sentään, että näin puhuu mies, jonka kommunistiryssät ovat karkoittaneet maastaan vastavallankumouksellisena!

Hyvin lämmin tuntuikin olevan pohja yhteistyöhön kommunistien kanssa. M. m. Amerikan edustaja Krüger kannatti sitä. Suuriäänisesti julistettiinkin, miten tärkeätä on, että johtajat laskeutuvat piivistä ja antavat joukoille jotain kouraantuntuvaa, saadakseen ne vakuutetuiksi, että kapitalismin muurit nyt lopullisesti horjuvat ja pelastus tulee kansainvälisestä sosialismista. Tässä mielessä juuri kiinnitettiin huomiota fascismin syihin ja väitettiin m.m., että tärkeänä tekijänä on ollut **keskiluokan taloudellinen rappeutuminen.** Eiköhän se juuri ole ollut oleellisena tekijänä siihen, että korkeassa kurssissa ollut marxilaisuus on yhä enemmän ruvennut paljastumaan keskiluokallekin, ja sitä tietä kyiläkin fascismi juuri keskiluokista on saanut työntekijöitä. Mutta tämän lähtökohdan konferenssipuhujat tietysti salasivat. Vastapainoksi fascistisille virtauksille, joita siinä leirissä nyt kovasti pelätään, he yhä jankuttavat kansainvälisen yhteistyön tarpeellisuutta. Kun ranskalaiset oikeistososialistit toivat julki kansalliset piirteensä, huomautti tunnettu punapuhuja, itävaltalainen Adler, että **"tarvitsemme lisää kansainvälisyyttä** emmekä vähemmän".

Merkittävä vielä on, miten marxilaisten "maaimanvallassa" todella ollaan hermostuneita ja iloitaan tällä kerralla jopa sangen pienistä voittomerkeistä. Niinpä Suomen Siltasaari on siellä ollut erikoisen huomion kohteena äskeisen "vaalivoittonsa" johdosta, jota pidetään varsin tärkeänä — tietenkin siitä syystä, että yhteisrintama-idea tässä on onnistunut, kommunistit kun nyt esiintyvät ulkonaisesti sosialistien manttelissa. Engl. Dalton nimitti tätä voittoa kerrassaan loistavaksi, ja kertoo Wiik, että monet edustajat olivat käyneet **.häntä persoonallisesti Suomen työväenluokan lähettinä onnittelemassa.** Niin että tyytyväinen saa kaikessa tapauksessa konferenssiin olla tämä "Suomen työväen" pääsihteeri, ruotsalainen maisteri, jonka venäläisystävyys on yleisesti tunnettu. Tyytyväinen siitä huolimatta, että hän sanoo konferenssin menneen jonkinverran ylimalkaiseksi ja sekavaksi.

Sos. dem. lehdet ovat jo julkaisseet konferenssin tavanmukaisjuhlallisen päätöslauselman, joka on tähdätty fascismia vastaan. Keskinäiset suuntariidat siinä on jälleen osattu hienosti verhota tutuilla yhteisrintamaiskulauseilla. Mutta tietyä myös on, että varsinainen vasemmistosiipi sittenkin konferenssissa veti ylivallan, vaikka sen toivomukset eivät aivan sellaisinaan päässeet itse päätöslauselmiin. Siitähän on seurauksena, kuten sähkösanomatieto on jo kertonut, että sittenkin tulee kutsuttavaksi koolle siellä alussa ehdotettu maailmankonferenssi, jonka tehtävänä on **"nostaa työväenliike ja palauttaa yhtenäisyys marxilaisen sosialismin pohjalla".** Tämän huomattavan päätöksen ovat tehneet useat kommunistiset ja vasemmistososialistiset ryhmäkunnat, m.m. Ranskan vasemmistosiipi ja Ruotsin kommunistiryhmä. Saa siis nähdä, kuinka kauan varsinaiset sos. demokraatit jaksavat joukoille kaunistella pyrkimysten todellista päämäärää, selvään kommunismiin siirtymistä.

Eduskuntatyön nyt alettua ovat kaikki eduskuntaryhmät asettaneet virkailijansa. Puolueryhmien virkailijoiksi on yleensä, pienillä poikkeuksilla, asetettu entisiä tekijöitä. Isänmaallisen kansanliikkeen eduskuntaryhmä on puheenjohtajakseen valinnut tohtori Vilho Annalan, varapuheenjohtajikseen professori Bruno Sundströmin ja asessori K. R. Kareksen sekä sihteerikseen lehtori Reino Ala-Kuljun. Julkaisemme alla oman ryhmämme ensimäisten virkailijain kuvat:

ANNALA
Puheenjohtaja

ALA-KULJU
Sihteeri

SUNDSTRÖM
Varapuheenjohtaja

KARES
Varapuheenjohtaja

IKL:n järjestötoiminnasta tällä hetkellä

Kapteeni Veijolan antamia haastattelutietoja

Lakeuden Sana on tiedustellut IKL:n järjestötarkastajalta kapt. L. Veijolalta, mitä järjestötoimintaamme nykyisin kuuluu.

— Järjestötyömme lähtökohdan muodostavat johtajakurssit, vastasi haastateltu. Keväällä oli meillä jo järjestelykurssit Lapualla, mutta varsinaisten kurssien sarjan aloittivat Vanajalla pidetyt kurssit, jotka olivat toukokuulla. Toiset kurssit suoritettiin elokuussa Antreassa. Kummankin jäljet on nyt jo saatu nähdä siinä, että järjestötoiminta on vilkastunut, päässyt varsinaiseen vauhtiin ja alkanut kulkea välttämätöntä keskittymistä kohti. Tämä on ollut havaittavissa nimenomaan niissä piireissä, joista osanottajia kursseilla oli, ja etenkin niissä, joiden kurssilaisaines vastasi tarkoitustaan.

— Kolmannet järjestökurssithan tullaan piakkoin toimeenpanemaan?

— Niin, ne ovat etupäässä Pohjois-Suomea varten ja pidetään marraskuun alkupuolella, luultavasti Iissä. Järjestelytöihin on niitä varten jo ryhdytty. Ne tulevat olemaan samansuuruiset kuin edellisetkin, ollen osanottajamäärä enintäin 130. Erittäin tärkeätä olisi, että niille osallistuisi miehiä sellaisilta seuduilta, joista ei ollut ketään edellisillä, ja että osanottajiksi valittaisiin henkilöitä, joiden toiminnasta vastaisuudessa todella on hyötyä. On siis tarkoin ajateltava kysymystä, mitä IKL:n toimihenkilöiltä vaaditaan ja sen mukaan ratkaistava paikalliset johtajakysymykset. Lähemmin tiedoitetaan näistä kursseista vielä syksyn kuluessa.

— Mitä muuta järjestötoimintaa koskevaa haluaisitte tällä hetkellä painostaa?

— Sitä, että toimintaa täytyy nyt jatkaa täydellä höyryllä. Meidän ei auta laisinkaan ruveta millään "laakereilla" lepäilemään, ei nyt eikä koskaan. Sellainen muoti kuuluu puolue-elämään. Jokaisen jäsenen on velvollisuus tehdä mitä suinkin voi päämäärämme hyväksi. Erikoisesti tärkeätä on, että jokainen rivimies tarkoin tutustuu IKL:n ohjelman peruskysymyksiin kyetäkseen milloin tahansa ja kenelle tahansa niitä selvittelemään. Tätä kasvatustyötä voidaan tehdä hyvin niin suuremmissa kuin pienemmissäkin IKL:n kokouksissa. Osasto-, alaosasto- ja varsinkin ryhmäkokoukset on saatava käyntiin jatkuvasti ja niissä keskusteltava ohjelmakysymyksistä, toimintaa koskevista seikoista y.m. Siten parhaiten harjaannutaan käytännölliseen työhön IKL:n hyväksi, sillä esim. juuri pienemmissä kokouksissa (ryhmissä) harjaantumatonkin voi ottaa keskusteluun osaa ja siten päästä hyvään alkuun.

— Onko jotain muuta yleistä?

— Nimenomaan vielä painostan julkisiakin kokoustilaisuuksia, jollaisia varsinkin pääkaupungissa meidän taholtamme ahkerasti järjestetään paikallisyhdistyksen kerhoiltamuodossa. Niihinhän on kertynyt tavattomasti kansalaisia ja lukumäärä näkyy yhä nousevan. Useat vastustajatkin ovat niihin saapuneet ja mielenkiinnolla seuranneet esityksiä. Ja moni heistä on suoraan joutunut tunnustamaan, että heillä tähän asti toiminnastamme on ollut aivan väärä käsitys, perustuen se lehdistön tunnettuihin valheisiin ja vääristelyihin. Moni on sanonut sananmukaisesti iloisesti yllättyneensä siitä, että IKL:llä onkin "tällainen" ohjelma ja toimintaharrastus. Sitä tietä juuri avaamme suuren yleisön silmät ja lisäämme kannattajiemme määrää. Tämänsuuntainen työ siis kaikkialla käyntiin nyt syksyllä, joka yleispoliittisestikin tulee olemaan tavallista vilkkaampi ja keskustelua antavampi.

PULA POISTETAAN

HALLITUS KOROTTAA PALKKOJAAN

Nykyinen yleismaailmallinen pulakausi jatkuu edelleen. Sitä ei voinut poistaa edes Lontoon surullisenkuuluisa talouskonferenssi, vaikka itse tuomari Tanner kävi siellä maamme edustajana antamassa päteviä neuvojaan. Elanto kansalaisten suussa on edelleenkin sangen tiukka.

Talousteoreetikot ovat kauan väitelleet siitä, missä määrin hintojen nousu parantaisi tilannetta. Harvempi näkyy kiinnittäneen huomiotaan siihen tosiasiaan, että hintojen nousua täytyy käsi kädessä seurata myöskin palkkatason nousun. Nyt on Suomessa kyllä herättykin siinä suhteessa. Pulaa on lähdetty poistamaan juuri tältä näkökannalta. Etunenässä kulkee maan asioista isällistä huolta pitävä Kivimäen hallitus. Se ei tosin sano vielä hintojen korotuksesta ratkaisevaa sanaansa mutta on antanut eduskunnalle budjettiehdotuksessaan hyvän esimerkin palkkatason nostamisesta. Se näet ehdottaa, että pääministerin palkka korotettaisiin 120,000 mk:sta 180,000 mk:aan ja muille hallituksen jäsenille palkat 100,000 mk:sta 140,000 mk:aan.

Puia-aika painaa ilmeisesti ministereitäkin. Ja kieltämättä heidän työnsä on rasittavaa tällaisena poliittisena kuohunta-aikana. Meillä ei suinkaan ole mitään sitä vastaan, että heille maksetaan palkka, jolla jotenkin tulee toimeen, siis pääministerille tuo pyydetty 180,000 mk. Mutta me tavalliset kansalaiset, joitten omassa budjetissa puuttuu noista luvuista viimeinen nolla, olemme sitä mieltä, että eduskunnan olisi, kun se nämä vaatimukset hyväksyy, keksittävä myös keinoja, joilla tavallisten raavaskansalaistenkin leipävarrasta hiukan laskettaisiin. Tai aluksi ainakin keinoja, jotka johtaisivat kansalaisia töihin, joista edes joku penni heruisi. Muuten tässä täytyy ruveta pyrkimään ministeriksi — eihän se ainakaan "laillisuusrintamaan" liittymällä ole perin vaikeasti saavutettavissa oleva päämäärä.

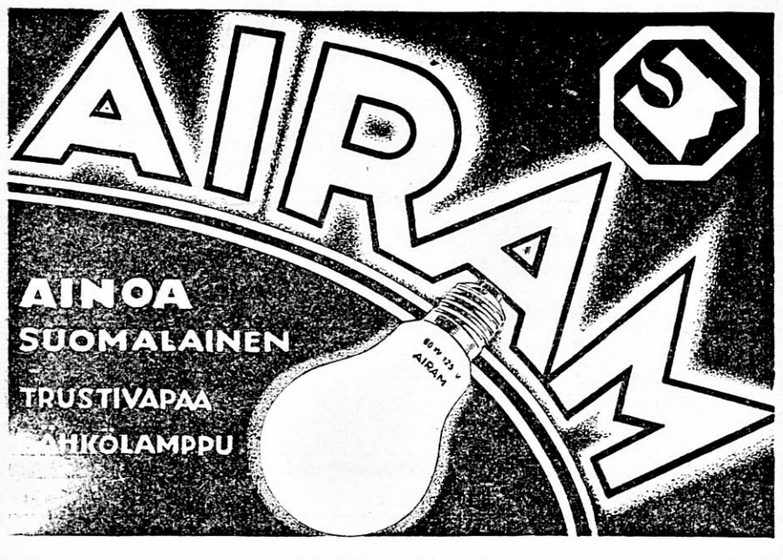

Kulttuuri-kommunistit

kertovat, kuinka lapualaisuus vei kaikki „päin helvettiä"

Jo aikaisemmin on Lakeuden Sana kiinnittänyt lukijainsa huomion siihen omalaatuiseen koulukuntaan, joka kantaa Tulenkantajain nimeä. Viime kerralla asiasta kirjoittaessamme jo huomautimme, että tämä nuorempaa sivistyneistöä kosiskeleva konttikunta on karistanut piiristään melkein tyystin pois varsinaisen taide- ja kirjallisuusharrastelun, pitäen sitä esillä vain sikäli kuin se palvelee seuran yhteiskunnallisia tendenssejä. Tämän käsityksemme on nyt vahvistanut seuran päämies, kirjailija eli oikeammin sanoen poliittinen esseisti Erkki Vala eräille sos. dem. lehdille antamassaan haastattelussa, joka koskee seuran tarkoitusperiä.

Hra Vala lähtee siltä samalta "taantumus"-pelon pohjalta, missä viime vuosina kaikki liberalistit maassamme ovat hengittäneet. Huomautettuaan, että seuran ohjelmaksi jo syksyllä 1921 sitä perustettaessa hyväksyttiin "kansanvaltaisen ajattelutavan lujittaminen, sota- ja kansalliskiihkon vastustaminen sekä sivistyselämän tukeminen juuri tässä hengessä", hän seuran tunnettuihin alkuvaiheisiin viitaten tulee "lapualaisten korkeakonjunktuurin" aikakauteen kertoen, että se herätti ihmiset (niinkuin tekikin). "Lapualaiset marssivat ja nostelivat käsiään kolme vuotta Suomessa, maa tömisi, koulut kaatuivat, kulttuurilehdet lakkasivat ilmestymästä, ajatuksenvapautta rajoitettiin. Kansa alkoi osoittaa ilmeistä taipumusta taikauskoon, eräs pappi alkoi puhua heimojumalasta, kuolemanrangaistus ja kidutusten tarpeellisuus tuli julkiseksi keskustelunaiheeksi. Suomalainen kirjallisuus vaipui täydelliseen typeryyteen" j.n.e.

Ylläolevat lainaukset puhuvat puolestaan. Niistä kuvastuu mainiosti se hirmuinen pelko ja vääristelyjen kautta syntynyt harhakuvitelma, joka on ollut osittain ja vieläkin on vallalla nimenomaan pääkaupungin eräissä sivistyneissä piireissä, puheenollen kaikesta lapualaisliikehtimisestä aina v:lta 1930 lukien. Koulut muka ovat kaatuneet, kulttuurilehdet lakanneet, kansa vaipunut taikauskoon y.m. Luulisi, että tällaisen kirjoittaja on vähintäin ollut muutaman vuoden Kammiossa. Mutta niin ei ole laita. Tämä kaikki vääristely ja mustamaalaus, jonka pohjana ei ole siteeksikään totta, on tietoista valehtelemista, vain sikäli tiedotonta, että hra Valalla ennemmin kirjallisuutta harrastaneena on hyvä mielikuvitus ja jonkinlainen nautintomania saada lasketella luikuria arvostelukyvyttömille kuulijoille sen jälkeen, kun hän äskettäin on "julkisesti tunnustautunut sosialistiksi".

Kaiken tämän takana on kuitenkin Tulenkantajain ysteiskunnallinen tendenssi. Tämä uusi pääkaupunkilainen nuorisoseura on ilmeisesti jokin solutuksen kautta syntynyt välikappale niiden kansainvälisten voimien palvelukseen, joiden tehtävänä on — m.m. juutalaisja vapaamuurarilangoista johdettuna — pirstota nousevat kansalliset, niin yhteiskunnalliset kuin kulttuurivirtauksetkin eri maissa. Hra Vala huomauttaakin, että kun maassa tämä lapualainen henkinen kulkutauti vallitsi, tulivat eräät kulttuurityöntekijät hänen luokseen pyytäen häntä aloittamaan taistelun, koska "kaikki nyt näkyy menevän päin helvettiä". Kansallisten voimain rynnistys, joka vielä tähän päivään mennessä ei ole edes ehtinyt hipoakaan kulttuuritehtäviä — vaikka siihenkin kyllä tullaan, kunhan päästään "vaikuttamaan" — peloitti jo ennakolta näitä nuoreurooppalaisiksi itseään nimittäviä tuulenhalkaisijoita siinä määrin, että Vala, joka aina on rempseä astumaan "johtoon", paiskattiin ilman muuta lipunkantajaksi. Hän onkin sitten luonut näille tuulenhalkaisijoille ohjelman, marxilaishenkisen "kulttuuriohjelman", jonka loistokohtana hän samassa haastattelussa mainitsee m.m. oman lehtensä Tulenkantajan myötämielisyyden Tammisaaren kommunistivankeihin nähden. Kulttuuriohjelma sekin! Tätä kommunistiystävällisyyttä hän nimittää "humaanisuudeksi", jonka tehtävänä on liehua etunenässä nuorella sivistyneellä joukolla, kun kansainvälistä fascismihirviötä lopullisesti käydään kukistamaan.

Kuten jo aikaisemmin olemme huomauttaneet, tämä ylioppilasnuorisosta ja työläisopiskelijoista taisteleva ryhmäkunta kaikessa ilmaanampumisessaan kuvittelee olevansa jonkinlainen skandinavisen suursillan rakentajakin. Nyt antamassaan haastattelussa hra Vala juhiallisesti ennustelee olevansa kutsuttu kantamaan eräänlaisen "pohjoismaisen hengen" soihtua. Mehän tiedämme, minkälaiset tuulet pohjoismaissa viime aikoina ovat puhallelleet, mutta tiedettäneen myöskin, että oikea pohjoismainen tuuli on myöskin jo lähtenyt etenemään ja se on todella nykyaikaista yhteiskuntakäsitystä selventävä henki. Sen vahvistumista on suuresti edesauttanut juuri se kansallissosialistinen fascistimainen ote, joka Saksassa on saanut sijansa ja joka vastustamattomalla voimalla tulee varsinaisissa pohjoismaissakin ennenpitkää sijoitetuksi oikealle paikalleen. Tulenkantajat voivat olla varmoja siitä, että nimenomaan nuori suomalainen sivistyneistö tulee seuraamaan tätä pohjoismaista henkeä, eikä suinkaan sitä pbotuvuorelaista humaanisuutta, jota hra Vala nimittää uudeksi yhteiskuntakäsitykseksi. Sehän se juuri on vanha, aikansa elänyt ja nyt se pihauttelee viimeisiä hengenvetojaan, vaikka se hautaansa kohden käydessään rimpuileekin jonlallisin elein.

Mutta joka tapauksessa nuoren suomalaisen sivistyneistön on syytä seurata sivusta myöskin tätä valamaista hommailua, ettei se pääse tarpeettomasti lyömään pimityskiilojaan terveeseen nuorisoomme. Senvuoksi mekin jatkuvasti katsomme velvollisuudeksemme lukijoille tuoda näitä terveisiämme tuulenhalkaisijain rintamalta, että nähtäisiin, millä tavalla "päin helvettiä" siellä ajatellaan asiain kulloinkin kulkevan.

JOKAISESSA KILPAILUSSA
LAATU voittaa

Me tarjoamme Teille kaikki ne keinot, jotka ovat hyvin tunnetun graafillisen laitoksemme käytettävissä.
Takaamme edustavan ulkoasun painotuotteillenne ja moniväripainotyön, jonka laatu on alan nykyaikaisten huippusaavutusten tasalla.

O. Y. F. TILGMANN
LIIKEMAAILMAN PAINAMO
Helsinki, Lönnrotink. 10, puh. 20 431.

HELSINKILÄISTEN VANHA SUOSIKKI

Keravan Varasto-olut

on nyt jälleen saatavissa suoraan Helsingin varastosta. Vanha, hyvin tunnettu nimemme takaa Teille hyvän laadun.

Myy: Oy. Alkoholiliike Ab.
(tilaukset puh. 31792)

Keravan Panimo Oy.
Helsingin varasto puh. 23174.

I. K. L:n Kauppa Oy.
Helsinki, Kluuvikatu 8, h. 51. Puh. 26404.
Sähköosote: IKloy, Helsinki.

MYY kaikkia IKL kannattajien käyttämiä tavaroita.

Olittepa sairas tai terve, tulkaa Kirvuun!

Kun kuulette puhuttavan Kirvun luonnonparantolasta, älkää ymmärtäko sanaa parantola sairaala-merkityksessä. Kirvussa tosin haluamme parantaa sairaat ja useimmissa tapauksissa sen teemmekin. — Mutta yhtä suuresti haluamme **estää ihmisiä tulemasta sairaiksi.** Kirvun parantolan luonnonomaiset menetelmät, seudun männyntuoksuinen ilma ja hymyilevä luonto ovatkin mitä parhaita keinoja, jotta sairaalloiset tilat voitetaan ja ennestäänkin hyvä terveys vielä lujitetaan.

Viimemainitusta syystä esim. **urheilijat** kiittävät Kirvun mitä oivallisimmaksi kuntoisuuspaikaksi.

Olittepa sairas tai terve, tulkaa Kirvuun!

Kirvun Luonnonparantola

Osoite: **Kirvu.** Sähköosoite: PARANTOLA, Sairala.

FASCISMIPELKO

on Suomessa kehittynyt jo epidemiamaiseksi

Valtion pitäisi myöntää kaikille kansalaisille ylimääräinen summa, jolla saisi tilata Suomen Sosialidemokraatin, Turun Sanomat, Ilkan ja ehkä jonkun muunkin merkillisen lehden. Niiden nykyiset novellit näet ovat niin ylösrakentavaisia, että ellei niitä saa seurata, jää ehdottomasti ajastaan jälelle. Mutta niinkauan kuin valtio tätä ei tee — edaskuntesitystäkään siihen suuntaan emme vielä ole kuulleet — täytyy meidän lapualaislehtien aina pitää kansaa "asiain sisällä" selostamalla edes pikkuisen näiden mallilehtien aivoituksia.

Nyt käy niissä ikäänkuin yhteisestä sopimuksesta suunnaton raivo sen vuoksi, että Suomessa on yksilöitä, jopa piirejä, jotka myötämielisesti suhtautuvat sellaisiin "roistonmaihin" kuin Saksa ja Italia. Keksittyään tähän mennessä jo kaikki kaameimmat attribuutit Saksan nazien hirveästä "pyövelimäisyydestä" Turun Sanomatkin pisti asian koskevaan viimeiseen sepustukseensa otsikon: Inkvisitio. — Kun Vihtori Kosola eräässä puheessaan uskalsi lausua, että Saksa nyt kulkee onnellisempaa tulevaisuutta kohti, sanoo lehti: "Häpeä Suomen kansalle, että se vastalauseitta kuuntelee moista valheellista raakalaisuuden ylistystä". Sillä Saksahan on plooturintaman mielestä ei enää mikään oikeusvaltio, vaan "vääpelimielivallan ja ihmisrääkkäyksen maa bolshevistiseen malliin". Tällaiseen ajatuskantaan on sikäläistä rintamaa jo monet kuukaudet suggeroitu niiden valheitten nojalla, joita Saksasta paenneitten pääkommunistien perustama tietoputiikki eri maihin levereeraa. Ja kun meikäläisellä taholla, tuntien Saksan olojen todellisen tilan, iloitaan sikäläisestä koko Eurooppaa tervehdyttävästä kansalaisheräämisestä, ei lehti enää keksi muuta kuin päättää artikkelinsa näillä sanoilla: "Nykyisin nähdään suomalaisen talonpojan joidenkin herrojen iloksi tasoittavan tietä inkvisition, ihmiskidutuksen toteuttamiselle". Ei luulisi näin syksyllä enää auringonpistoksienkaan vaivaavan, mutta todettava se kuitenkin on.

Suomen Sosialidemokraattia taas suuttuttaa kamalasti eversti Somersalon käynti Italiassa ja varsinkin se, että Mussolini vielä lähetti terveisensä meidän mustapaidoillemme. Se on leiden mielestä jo kerrassaan hävitöntä maamme sisäisiin asioihin sekaantumista. Lehti koettaa hämäännyttää kansaa keksimällä oivallisen vertauksenkin: "Emme muista kertaakaan sattuneen, että esim. Venäjän diktaattori Stalin olisi tänne kommunistiselle puolueelle lähettänyt sellaisia terveisiä, että hän kovasti toivoo menestystä kommunistiemme taistelulle "porvarillista raakalaiskomentoa" vastaan, käyttääksemme edes suunnilleen yhtä voimakasta vastakkaista sanaa" j.n.e. Ja sitten lehti panee vastalauseensa!

Mahtuuhan niitä tällaisia vastalauseita. Lukijaimme harkintaan jätämme, mitä he ajattelevat ylläolevasta Stalin-vertauksesta. Rinnastakaa huomionne "toveri" Tannerin "suurpuheen" ajatuksiin, niin pääsette vielä paremmin sisälle niistä aivoituksista, joita marxilaisemme nykyisin täynnänsä ovat. Ja sopii samalla muistaa myös marxilaisten "maailmankonferenssin" suuntailua Parisissa, josta tässäkin numerossa vielä on erikoistietoja.

Mutta Helsingin Sanomat on nykyisin melko hiljaa. Italian kansallisen vallankumouksen aikoina se peittosi Mussolinin mitä pahimmaksi ryöväriksi, mutta sittenpä se suurella riemulla on ruvennut julkaisemaan itsensä Mussolinin erikoisartikkeleita korporatiivisesta yhteiskuntasysteemistä. Se kai tuumailee nyt, aivan oikein, että on paras odottaa, miten Saksassa asiat ensin menevät, ja sitten vasta ottaa kanta. Sikäli kuin sillä jotain "sanomista" on, panee se ne kaatopaikkansa, n.k. Iltasanomien palstoille, ja pesee siten omat kätensä.

Tällainen diplomatia "kaiken varalta" on kerrassaan mainio. Suosittelisimme sitä muillekin nuortasavaltalaisille, ettei tulisi perin pahoja kenraalimunauksia. Katsokaas, meilläkin on muistikirja, ja se avataan joskus, kun aika on sopiva.

Kemin Rakennustoimisto
Kemi.

J. H. Junkkonen
Piirtää ja rakentaa urakalla sekä laskuun

— **Keravan Panimon** Varasto-olut on tunnettu ja suosittu juoma, jota käytetään kaikkialla. Sitä myy Ol. Alkoholiliike. Helsingin varaston puh. on 23174.

— **Teatteri Kaleva,** Seinäjoki. Suurelokuva Grand Hotel ensi-ilta sunnuntaina. Tämä maailmankuulu filmi tulee jokaisen nähdä.

NOLO LOPPU

MERIMIESLAKKO MENI MYNKÄÄN

Suurella tohinalla nelisen kuukauttasitten oli, että juttu päättyi kerrassaan nolosti. Ja lisäksi: itselleen lakkolaisille tämä neljän kuukauden pakollinen loma kai ei ollut miksikään pulskistumiseksi tällaisena aikana, sillä luultavasti kansainväliset lakkokassatkin nykyisin ovat niukanlaiset, Moskova kun on erittäin pidättyväinen — köyhyydessään. Maamme laivanvarustajat sensijaan pääsivät jutusta verraten pienillä tappioilla, sillä pätevääkin ainesta lakkolaisten tilalle oli saatavissa varsin runsaasti.

Miten nyt marxilaisella taholla tähän surulliseen näytelmään suhtaudutaan? Meidän sos.dem. lehtemme ovat jo julkaisseet Unionin selityksen, ja mitä ne sen lisäksi ovat kirjoittaneet, siinä ilmenee erittäin nolo tunnelma. Näyttää myös siltä kuin antaisi jupakka aihetta toverien keskinäiseen sinuttelemiseen. Uuden ammattijärjestön äänitorvi Palkkatyöläinen, jonka viime numero juuri saapui käsiimme tätä kirjoitettaessa, sisältää asiasta vain vaatimattoman uutisen, jonka peräkaneetissa kyllä on mainittava kohta. Lehti näet nimittää Unionin julistusta "harvinaiseksi asiakirjaksi ammattiyhdysliikkeen historiassa, joka tulee varmasti antamaan paljon puheenaihetta". Lehti ei hyväksy sitä, että Unioni hyökkää siinä "länsimaisessa ammattiyhdistysliikkeessä ennentuntemattomalla tavalla eräiden ulkomaisten veljesjärjestöjensä kimppuun, tahtoen siirtää taistelun menetyksen toisten maiden työläisten kannettavaksi". Tämä kaikki osoittaa, että jutussa on edessä vielä paljon pyykinpesua. Niin käy, kun syyhyttä mennään saunaan. Mutta pestäköönpä pyykki miten tahansa — ja marxilaisjohtajathan ovat mekkareita sellaisessa silmäinkääntelemisessä — joka tapauksessa tämä nyt päättynyt lakko oli varoittavana esimerkkinä ammatillisesti järjestyneillekin työläisille, erikoisesti siksi, että se päättyi mynkään, vaikka kansainväliset kommunistikabinetitkin olivat matkassa.

TANNERILAINEN MARXILAISUUS

Vieressä on kuvattuna se mies, joka näinä päivinä on ollut eniten puheenaiheena, Väinö Tanner, sasukraattiemme pitkäaikainen yksinvaltias, jota Ruotsista käsin meille äskettäin suositeltiin diktaattoriksi! Hän on silloin tällöin vaihteeksi jonkunverran näkymättömissä, mutta kun ilma alkaa sähköistyä, lähtee tämä Elannon pääjohtaja aina matkalle milloin mihinkin sivukylään, josta sitten lehtiin ilmestyy se "suuri puhe". Niinkuin nyt Kauhavalta ja myöskin Munsalasta, missä Mikko Erich joku aika sitten kävi jo maaperää valmistamassa tälle suurprofeetalle. Lehdet ovat jo seuloneet tätä viimeisintä "suurpuhetta", joka johti syytteeseen itsensä keskustalaisen hallituksenkin taholta, siksi tarkasti, että täytynee jättää se puoli. Sisältö oli sitäpaitsi siksi törkeätä, että pelkäämme painokoneen saboteeraavan, jos siitä otamme kohtia.

Sensijaan emme malta olla vielä muistuttamatta, että yllätyksien äänitorvi Turun Sanomat ei ole vielä saanut syytettä, vaikka se heti riensi allekirjoittamaan toveri Tannerin ajatukset, myöskin mitä tulee hänen vaatimuksiinsa suojeluskuntalaitokseen nähden. Tämä turkulainen ritari suvaitsee sanoa m.m., että Tannerin puhe sisälsi kannanilmaisun, jonka suuntaan kulkevaa toimintaa hallituksen lähimmät kannattajatkin ovat jo aikoja sitten pitäneet tarpeellisena. Näin kirjoittaa lehti, jossa itse pääministeri omistaa huomattavan vaikutusvallan. T. S. sanoo artikkelinsa lopussa, hieman silitellen kyllä, että puheessa on aineksia, joita on käytettävä yhteenkuuluvaisuuden tunteen lujittamiseen. Sehän saadaan pian nähdä. Eikö-hän perjantaina tapahtunut eduskunnan puhemiesten vaali ollut jo ensimäinen merkki siitä? Kallio—Hakkila—von Born ;kaunis triumviraatti! Jatkoa seuraa tietysti ensi viikon ohjelmassa.

Muuten Tannerin puheen johdosta ihmettelemme myös sitä, ettei syytteeseen ole asetettu muita kuin Siltasaaren päälehti. Julkaisihan esim. Pohjanmaan Kansa sen heti tuoreeltaan kokonaisuudessaan. Demojen päämiehellähän on tapana lähettää puheensa aina jo hyvissä ajoin kirjapainoihin, että sen ajatukset leviävät nopeasti joka ilmansuunnalle.

S. Sosialidemokraatti ei pidä siitä, että hallitus antoi sille kanteen puheen julkaisemisesta. Sen mielestä on omituista myöskin se, että ylipäänsä "parlamentin suurimman ryhmän puheenjohtaja" voi saada syytteen! Lehden mukaan siis erinäisillä faareilla pitäisi olla laista poikkeava etuoikeus tehdä mitä tahansa. Näin röyhkeiksi on tultu jo "laillisuusrintaman" vasemmalla lohkolla. Samalla lehti vielä tarjoaa Siltasaaren apua hallitukselle näin: "Porvarillisen keskustahallituksen olisi hyvin vakavaksi ja lujaksi myönteiseksi panokseksi arvioitava se voima, joka suurimman valtiollisen puolueemme taholta on saatavissa kansanvallan puolustusrintamaan". On saatavissa! Ehdotkin tunnetaan! Ohan niistä jo kerrottu tarpeeksi ennestään. Tannerilaisilla marxilaisilla on kaikesta päättäen nyt perin voimallinen halu päästä hallitsemaan maata porvarillisen vasemmiston siipien alla. Ja sitä mukaa sitten kiivetä sopivan tilaisuuden tullen puhtaaksi marxilaishallitukseksikin, jollainen meillä jo kerran oli, silloin, kun tämä sama Tanner sai vähän aikaa toimia v.t. presidenttinäkin ja joutui siinä ominaisuudessaan vastaanottamaan oikein toukokuun 16 päivän paraatin! Siellä lasketaan nyt, että sos.dem. hallitus pian joka tapauksessa tulee ja sitä ennen täytyy sellaiset paraatimahdollisuudet saada pois päiväjärjestyslistoilta. Siihen taas päästään erinäisillä sk.-laitosta koskevilla eduskuntatempuilla, ja niitä Tanner nyt on pantu valmistelemaan. Laskelmat ovat kieltämättä verrattoman hienot.

Eduskunta on istuutunut jakaandatuoleille. Ja täytyy sanoa, että näin mieltäkiinnittävää syysistuntokautta ei tällä kansalla ole ollut monenmoniin vuosiin. Kuka vielä puhuu politiikan ikävyydestä?

Tapaturmavakuutus Osakeyhtiö

LOUHI

HANSA KANANMUNIA

ostetaan päivän korkeimpiin hintoihin.
Nopea tilitys. — Kuljetuslaatikoita lainataan maksutta varmoille asiakkaille.

O.Y. HANSA A.B.

Helsinki, Unionink. 24. Puh. 25 314.

OY. KULTALA

HELSINKI.

ERIKOISALANA
KAIKENLAISET SEURAMERKIT.

I. K. L:n arpaluettelo

N:o 1 on ilmestynyt. Ostaessanne arvan voitte h e t i nähdä oletteko voittanut ensi vedossa.

ISÄNMAALLISEN KANSANLIIKKEEN KANNATUSYHDISTYS r.y.
Helsinki, Kluuvikatu 8, huone 51. Puh. 26404.

Ståhlberg

on luonut Suomen riippumattomuuden!

Historiakirjoitus on tunnetusti jonkunverran subjektiivista. Vaikka historioitsijan pitäisi tietysti olla mahdollisimman puolueeton, painaa hänen käsialaansa kuitenkin aina jälkensä jonkunverran hänen oman aikansa yleinen mielipide. Niin ainakin tapahtuu, mikäli historioitsija on huomattavasti myös poliitikko. Senpävuoksi historioitsijalta vaaditaankin, että hän mahdollisimman suuressa määrässä koettaa vapautua oman aikansa ennakkoluuloista ja -mielipiteistä ja katsoa asioita mahdollisimman epäpoliittisesti, vain tarkkaajan silmällä. Onnistunutta jälkeä sensijaan ei synny, jos joku "tavallinen mies", joka sokeasti uskoo politiikan aapisiin, rupeaa esiintymään "historioitsijana". Sehän on nähty meilläkin monasti viime vuosina, kun jotkut päivänpoliitikot ovat alkaneet "historioida". Loistava tuore esimerkki on aivan viime päiviltä Oulun edistyksläisten koplakunnasta. Kuten tunnettua, on viime aikoina ollut paljon puheenaiheena m.m. ent. pres. K. J. Ståhlbergin suhtautuminen jääkäriliikkeeseen ja vapaussotaa edeltäneisiin tapahtumiin. Ne alkavatkin jo osapuilleen olla selvitetyt, jopa siinä määrässä, että ainakin edistysläisten toivoisi, niistä "historiaa" sepustaessaan, vaikenevan. Mutta eipäs. Kuulkaa, mitä oululainen edistyslehti Kaleva kirjoittaa:

"Monet niistä, jotka nyt kerskuvat 'luoneensa' tämän maan itsenäisyyden, olivat silloin kynsin hampain vastustamassa maan todellista itsenäistymistä ja se oli silloin, kun **K. J. Ståhlberg suoritti jättiläismäisen taistelunsa** tasavallan puolesta, sama mies, jota ympäri maata pidetyillä IKL:n kursseilla ehtimiseen häpäistään ja solvataan ja jonka työ valtiomme perusteiden luomiseksi koetetaan nuorison silmissä saattaa halveksumisen alaiseksi. **Kun kyse tulee siitä, miten riippumaton Suomen tasavalta syntyi, on historian lahjomaton vastaus selvä: keskusta sen teki K. J. Ståhlbergin johdolla ja sosialidemokraattien tukemana.** Oikeisto ei ollut 'luomassa' itsenäistä valtiota, vaan saksalaista alusmaata. Sellaista oli sen kansainvälisyys 15 vuotta sitten."

„Maltillinen oikeisto"

U. S. puree

Kokoomuspuolueen maltillisten ainesten valmistava neuvittelukokous pidettiin viime keskiviikkona Helsingissä. Kokoukseen oli saapunut 30 henkilöä eri osista maata, joukossa kansanedustajia. Kokous katsoi, että kokoomuspuolueen on tuetttava sellaista valtiollista toimintaa, jolla kokoomuspuolueen alkuperäisren periaatteiden mukaan pyritään vahvistamaan lain ja esivallan arvovaltaa maassa sekä sitä ynnä aseman vaatimaa kehitystä varten luomaan edellytykset porvarillista yhteisrintamaa varten. Lisäksi päätettiin ryhtyä "erinäisiin toimenpiteisiin", kertoo S.T.T.

Uutisen johdosta lausuu Uusi Suomi: "Maltillinen oikeisto" vaatii siis, että oikeiston on luotava edellytykset porvarillista yhteisrintamaa varten vaikka yksinäänkin. Julkilausuma ei sisällä viittaustakaan siihen, että yhteistoiminnan mahdollisuus saattaisi riippua jonkun verran myöskin toisten porvarillisten puolueitten kannasta ja menettelytavoista. Ei sanaakaan suojeluskunnista, ei keskustan vasemmistosuuntauksesta eikä monesta muusta hetken kysymyksestä — kokoomuspuolueen on vain tuettava mitä valtiollista toimintaa tahansa, "jolla pyritään luomaan edellytykset porvarillista yhteisrintamaa varten".

Oikeisto voi luoda edellytyksiä porvarilliselle rintamalle niin kauan kuin toiset porvarilliset puolueet kulkevat vasemmiston talutusnuorassa. "Maltillisen oikeiston" luvalla sanoen odottamattoman naivi julkilausuma osoittaa, ettei tällä nimellä kulkevalla ryhmäkunnalla ole aavistustakaan siitä, että oikeisto merkitsee maailmankatsomusta ja ohjelmaa, joka ei ole niin vain uhrattavissa joillekin hetkellisille tai henkilökohtaisille opportuniteettinäkökohdille, vaan jonka puolesta on niin vaadittaessa uskallettava taistella myöskin yhdistynyttä keskustaa ja vasemmistoa vastaan.

Ellei "maltillisella oikeistolla" tosiaan ollut muuta sanottavana ajankohdan poliittisista kysymyksistä ja oikeiston kannasta niihin, ei sen olisi kannattanut kokouksestaan uutisia antaa.

OSTAKAA I.K.L:n ARPOJA.

I.K.L.

Järjestötiedoitus N:o 6.

Tiedoitetaan että syyskuun alkuun suunnitellut 3 päiväiset p i i r i j o h t a j a k u r s s i t s i i r r e t ä ä n sattuneesta syystä alkaviksi vasta 1. 10. 33. Välittömästi seuraa niitä puhujakurssitt.

2) Sattuneiden IKL:n kannattajiin kohdistuneiden väkivaltaisuuksien johdosta huomautetaan, että tiukka kuri ja järjestys omissa riveissä on edelleenkin säilytettävä, eivätkä minkäänlaiset omavaltaisuudet saa tulla kysymykseen. Liioittelematon hätävarjelus kuuluu kaikille kansalaisille. Samalla teroitetaan kaikkien mieleen hillittyä ja sopivaa käyttäytymistä varsinkin puseroa käytettäessä. IKL:n jäsenet eivät saa käydä tanssiravintoloissa mustissa puseroissa.

3) Ulkonaisen esiintymisen yhtenäistyttämiseksi on juhlallista tervehdystapaa kättä kohottaen yleensä käytettävä ainoastaan lipulle sekä sankarivainajia kunnioitettaessa. Senlisäksi voivat IKL:n kannattajat tuttavallisesti tervehtiessään kohottaa kätensä lakin korkeudelle välttäen tarpeetonta kankeutta.

4) Marraskuun alussa alkavat III:nnet johtajakurssit Oulun ympäristössä. Paikallisyhdistyksien on ajoissa ryhdyttävä toimenpiteisiin sopivien henkilöiden valitsemiseksi näille kursseille. Ilmoittautumiset Keskustoimistoon piirien kautta viimeistään 15. 10. 33.

Paavo Susitaival.
Järjestötoiminnan johtaja.
P e l l e r v o L e i n o.

V.T.L.

Edustajakokous ja toimitsijakurssit

Lahden, Viitasaaren, Äänekosken, Hämeenlinnan, Sysmän ja Padasjoen VT-yhdistysten taholta on tehty aloite Vapaan Työväenliiton ylimääräisen edustajakokouksen kokoonkutsumiseksi pohtimaan piirijaon järjestämistä liiton toiminnan tehostamiseksi ja paikallisyhdistysten yhteistyön helpottamiseksi. Tämän johdosta on päätetty tällainen kokous pitää sunnuntaina syyskuun 24 päivänä Lahdessa. Kokoushuoneisto on sieltä vapaasti saatu Hotelli Seurahuoneelta. Liiton Keskushallituksen syyskokous pidetään samassa paikassa lauantai-iltana kello 19 alkaen.

Jo ennen on liitto päättänyt järjestää toimitsijakurssit. Liitto on kääntynyt yhdistyksen puoleen pyytäen ilmoitusta siitä, 1) Montako edustajaa haluavat kursseille lähettää, 2) Voivatko heidät kaikki täysin kustantaa tai montako voivat. 3) Minkä verran voivat avustaa kurssien yhteiskustannuksia.

Kurssit on suuniteltu noin viikon kestäviksi ja opastustyö kohdistettavaksi yksinomaan käytännöllistä yhdistystoimintaa ja VTL:n työn kehittämistä koskevaksi. Vastaukset tiedusteluun on lähetettävä syyskuun 15 päivään mennessä, jotta kurssien lopullinen järjestely voitaisiin suorittaa keskushallituksen 23. 9. pidettävässä kokouksessa, ellei asiaa jo aikaisemmin saada järjestetyksi.

I.K.L:n ARPAJAISTEN VOITTOLUETTELO N:o 1 ON ILMESTYNYT.

Amerikan talouskriisin ympäriltä

6 milj. työntöntä saanut jo työtä.— Lakkotilanne ollut varsin uhkaava

Yhdysvaltain uudesta talouspolitiikasta näkyy lehdistössä moninaisia tietoja ja arveluja. Painava merkityksensä on tietysti lausunnoilla ja tiedoilla, jotka ovat suoraan amerikkal. lehdistä. Niistä on Lakeuden Sanan viime numeroissa jo ollut otteita ja nyt on meillä tilaisuus lisätä niitä seuraavassa mielenkiintoisessa yhteenvedossa, jonka olemme saaneet sikäl. lehtiä tarkkaavalta edustajaltamme, pohjautuen tiedot osaksi m.m. New Yorkin Uutisten viimeaikaisiin kirjoitelmiin.

Yhdysvaltain säännöstely ja Rooseveltin asema.

Talouselämän uusi säännöstely, "New deal", joka Yhdysvalloissa on keväästä aikaen toimeenpantu rahanarvon alennuksin ja säädöksin, joista tärkein ennen mainittu N. I. Recovery Act-laki ("NIRA"), on saanut eri tahoilta paljon arvostelua osakseen. Niinpä muuan kirjoittaja "Literary Digest"-nimisessä aikakauslehdessä lausuu koko säännöstelyhommasta verraten pessimistisiä ajatuksia, joista lainaamme täsän vain muutamia.

Lontoon maailmantalouskonferenssin hiljaiseen kuolemaan joutuminen, odoteltaessa dollarin alentamisen akrobaattisen puolen lopettamista, päätti merkitsevällä tavalla "new dealin" huviretken ulkomaille. Mutta sen lisäksi Yhdysvaltain hallitus joutui myös kamppailemaan sotavelkojen ja aseistariisumiskysymysten problemeissa. Viimemainittuihin nähden Roosevelt ei voinut pakottaa Euroopan maita suorittamaan sotavelkoja ja Yhdysvaltain hallitus oli luonnollisesti voimaton myös aseistariisumiseen ilman turvallisuustakeita (mikä mielipide näkyy olevan Amerikassa yleinen, että tulee olla takeet rauhan säilymiseen ennenkuin luovuttaan sotavarustuksista).

Mitä sitten konferenssissa tapahtui, se osoitti, että "new deal" dollarin-arvoa epävarmana pidettäessä oli väärinsakaus. Roosevelt joutui ristiriitaan sekä konferenssin jäsenten että omien Lontoossa olevain edustajiensa kanssa. Konferenssin ulkomaalaiset edustajat toivoivat rahan vakauttamista, mutta siihen ei presidentti taipunut, vaan lähetti nootin, joka lopulta katkaisi kansainvälisen yhteyden talousasioissa ja johti takaisin nationalismiin.

Tällä teolla saattaa olla Amerikan kotipolitiikkaan terveellinen vaikutus, jos "new deal" ottaa menestyäkseen. Mutta jos se ei tuota hyviä hedelmiä, niin joutuu Roosevelt arvostelun alaiseksi, sillä hänellehän on annettu diktaattorin valtuuksia. Jos hallituksen toiminta hyvän ajan palauttamiseksi onnistuu, oli presidentin erehdyksestä kansainvälisessä politiikassa ainakin hyötyä Amerikalle. Jännityksellä odottaa 125 miljoonainen kansa mitä uusi, ennen kokematon menetelmä tuo myötänsä.

Rooseveltin työkodeksit. — Lakkojen laajuus.

Niinkuin jo on nähty, on Yhdysvaltain hallituksen jälleenrakennusohjelma kohdannut sekä suurta suosiota että suuria vaikeuksia. Elokuun alussa puhkesi suuria lakkoja ja levottomuuksia eri tahoilla maassa. Paitsi lakkoja etenkin Pennsylvanian hiilikaivoksilla, mikä on lakkojen keskeisin valtio, ryhtyi Kaliforniassa ynnä toisissa paikoissa eri teollisuuden aloilla lakkoon suuria työläisjoukkoja, yhteensä 300,000. Yhdysvalloissa ei ole sitten v:n 1912 suurten lakkojen ollut niin suuria häiriöitä järjestyneen työväestön keskuudessa kuin nyt, ilmoitti Työdep. eri tahoilta saamiensa raporttien perusteella. Departementin virkailijat eivät lähemmin ilmaise lakkojen syitä, mutta yksityisesti tiedetään, että hallituksen kodeksisysteemi on syynä yhtäällä, se kun antaa eräänlaista tukea työläisille, mutta toisaalla myöskin kykenemättömät työläisten johtajat. Mutta syitä on kyllä syvemmälläkin.

Työvirastoihin on tullut päivittäin satoja valituskirjeitä siitä, että "työkodeja" ei noudateta. — Pennsylvania näyttää olevan lakkojen keskus, mutta m. m. Carolinasta ja Georgiastakin kuuluu sukka- ja tekosilkkitehtaista samanlaisia tietoja, ja viimeiset raportit tietävät lakkolaisten lukumäärän jo nousseen suurimmaksi yli 11 vuoden aikana Yhdysvalloissa.

Säännöllisyyttä kohti. — Työttömyys vähenee.

Lakkojen ja työselkkausten käydessä uhkaaviksi, pres. Roosevelt asetti 7-miehisen "tribunaalin" palauttamaan sovinnon ja rauhan lakkoseuduille. Hallituksen valtuuksilla toimiva tribunaali, jonka johtajaksi nimitettiin senaattori Wagner New Yorkista, sai luvan käyttää kaikkia mahdollisia keinoja saadakseen työnantajat ja työntekijät sopimaan.

Pennsylvanian hiilialueelta saapuneet tiedot lakkolaisten haluttomuudesta palata työhön sopimuksen perusteella, jonka kaivosunionin johtajat, pres. Roosevelt ja kenraali Johnson olivat tehneet, saattoi kaivosmiesliiton presidentin vetoovalla sähkösanomalla käymään asiaan. Mr. Lewis lausui vetoomuksessaan antaneensa kunniasanansa, että kaivosmiehet sopivat erimielisyytensä miehen tavalla ja avustavat olojen palauttamista normaaliin.

Kun kongressi keväällä myönsi 3,300 miljoonaisen määrärahan yleisten töiden teettämistä varten, niin pääsee näihin töihin miljoonia kansalaisia. Ja nopea teollisuuden elvyttämistoiminta takaa työn 3—4 milj. työläiselle yksin senkin perusteella, että työaika määrätään korkeintaan 40-tuntiseksi viikossa, joillakin aloilla lyhemmäksikin. Kun työt lisääntyvät, odotetaan kansan ostokykyisyyden kasvavan sekä normaalisten olojen palautuvan maahan.

Syysk. 4 päiväksi, "työn päiväksi", uskotaan NIRA:n ylijohtajan kenr. Johnsonin saavan n.s. "Sinisen Kotkan" pakon järjestykseen ja että siihen mennessä ainakin 6 milj. työtöntä on saanut töitä.

12 vuotta kuritushuonetta

sai IKL:n jäsenen tappaja Riihimäellä.

Riihimäellä viime heinäkuun 31 p:nä tapahtunut miestappo oli viime tiistaina esillä Riihimäellä pidetyillä välikäräjillä ja tuomittiin vastaaja Aarne Oskari Raivio tahallisesta taposta 12 vuoden kuritushuonerangaistukseen.

Kuten muistettaneen, tapahtui Riihimäellä heinäkuun 31 p:nä raaka verityö, jonka uhriksi joutui parhaillaan IKL:n arpoja kauppaamassa ollut työmies Niilo J. Kyöstilä. Kyöstilän lähestyessä edellämainittua Raiviota, iski tämä hihaansa piiloittamallaan puukolla Kyöstilää suoraan sydämeen, mistä oli seurauksena, että Kyöstilä sairaalaan vietäessä heitti henkensä. Murhatyön tehtyään pakeni Raivio, mutta pidätti poliisi hänet myöhemmin kotoaan.

Oikeudenkäynnissä vaati murhatun veli vastaajaile rangaistusta murhasta ja yleinen syyttäjä rangaistusta taposta. Murhaaja Raivio väitti suorittaneensa verityön itsepuolustukseksi, mutta totesi oikeus sen tapahtuneen ilman mitään itsepuolustusaihetta. Kuritushuonerangaistuksen lisäksi tuomittiin syytetty suorittamaan hautaus- y.m. kuluja 575 mk. Asia alistettiin Turun hovioikeuden tarkastettavaksi ja murhaaja Raivio passitettiin Hämeenlinnan lääninvankilaan.

IKL:läisen pahoinpitely Evijärvellä

Plooturintamalaisetkin antaneet haasteen!

Kuten Lakeuden Sana aikanaan kertoi, tapahtui viime huhtikuussa Evijärven kirkolla Kultalahden talon luona pahoinpitely, jolloin tunnetut plooturintaman miehet, veljekset Aleksi ja Heikki Kultalahti pahoinpitelivät IKL:n jäsentä maanmittausharjoittelija Esko Lummetta, joka sai tästä erinäisiä vammoja. Niinkuin muistetaan, tekivät Kultalahdet asian johdosta kantelun maaherralle, pyytäen uuden tutkimuksen suorittamista, mutta hylkäsi maaherra tämän anomuksen, koska sikäläinen nimismies oli toimittanut asiassa kuulustelut, eikä oltu voitu näyttää hänen toimineen siinä virheellisesti.

Juttu tulee esille t. k. 25 p. alkavissa syyskäräjissä. Syyttäjä tulee vaatimaan

Kaleva.
Suurelokuva.
„GRAND HOTEL“ ensi-ilta sunnuntaina.

Kravattitehdas Karl Ebb
HELSINKI, Mikonk. 13.
PUH. 28641.

Kysykää
Rohdos- ja kemikaalikaupoissa sekä parturiliikkeissä ensiluokkaisia kotimaisia valmisteitamme.
Oy. Derma Ab.
Helsinki, Tehtaank. 6 A 1. Puh. 30148.

Keravan Käsityö-Aitta
Kerava. Om. Alli Wisakanto.
Monipuolinen varasto kankaita, lankoja, villakudoksia, puuvillateoksia y.m.
Valmistaa tilauksesta konekudontatuotteita.
Puh. 34.

Hullusti ovat asiat neuvostotaloudessa

MIEHET OTTAVAT AURINGONKYLPYJÄ, NAISET SABOTEERAAVAT, UUTISRAKENNUKSET MÄTÄNEVÄT, ELÄIMIÄ VARASTETAAN JA ”TUHOLAISUUS” KASVAA KAIKKIALLA.

Miten ovatkaan asiat itse neuvostolaisydänmailla, kun ne Inkerissä ja Karjalassakin ovat sikäli retuperällä, että neuvostokomento saa nenäileen joka päivä. Sen tunnustavat itse sikäl. suomenkieliset punalehdet, joista Lakeuden Sana on tarjoillut mukavia palasia jo aikaisemminkin. Tässä taas eräitä näiden lehtien valituksia (tärkeimpään lyhennettynä):

”Lähes neljä vuotta on Raivaaja (Esikaup. piiri) taistellut kulakkeja ja niiden hyökkäyksiä vastaan. Talvella erotettiin kollektiivitaloudesta hajoitustyöntekijät Rämö, Vaittinen ja Huutala. Nyt ovat kulakkimaiset huligaanit aikaneet tuhota kollektiivitalouden omaisuutta. Viime kuun 27 p:nä varastettiin laitumelta kollektiivitalouden paras lypsylehmä. T. k. 16 päivänä hävisi aitauksesta Raivaajan paras tamma. 4 miestä lähti hevosta etsimään ja jälkiä myöten löydettiin hevonen tiheästä metsästä noin 2 km. Nämä seikat todistavat, että luokkavihollinen ei ole vieläkään lopullisesti lyöty. Eri kollektiivitalouksista saapuu tietoja, että tuholaiset ovat käyneet viljapelloilla tähkiä leikkaamassa. Vilja-alueilla on oikeus tuominnut tällaisia tuholaisia vapauden menettämiseen jopa 8 vuoteen asti.”

*

”Oranienbaumin piirin kollektiivitaloudessa Eteenpäin ei ole kyetty kohottamaan työkuria vastaavalle tasolle. Työstä poissaolot ovat jokapäiväisiä ilmiöitä. Useat ovat päivän työssä, 3—5 lepäävät. Erikoisesti on tässä ”kunnostautunut” tarkaprikaati, joka on kuuluisa ”puolipäivikkäistä”. Aamulla 9:stä—11,30 tehdään työtä ja loppupäivä kuljetaan omilla asioilla. Työvoimaa on kollektiivitaloudella riittävästi, mutta prikaateilta puuttuu kiinteä työsuunnitelma. Prikaatin jäsenet eivät tiedä illalla missä työssä tulevat seuraavana päivänä työskentelemään. Kitkijät eivät täytä normeja. Työ suoritetaan tavattoman hitaasti. Useat ovat ottaneet tavakseen kuluttaa suuremman osan työpäivästä auringonkylpyjen ottamiseen. Tämä on mahdollista vain siksi, että prikatiiri ei kontrolloi työn suoritusta ja laatua. Hallinnon on tiukennettava vaatimuksiaan. Lorvailijat on ajettava pois hajoittamasta kollektiivitalouden työtä”.

*

”Niikkananvaarassa on rakennettu koulua jo 3½ vuotta ja saadaan edelleen rakentaa 3½ v., ellei materiaalin hankinnassa Tunkuan kunnallisosasto paranna otettaan, sekä Niikkananvaaran kyläneuvosto, ja kylien kollektiivitaloudet suhtaannu rakennukseen toisella tavalla. Seesjärven piiri rakennuttaa kouluja. Sitä varten pyytää se tasavailan Insinöörihallinnolta tarpeellisia piirustuksia. Selkin kylän 1 asteen koulua ja piirin keskukseen rakennettavaa Talonpoikaisnuorisokoulua varten. Insinöörihallinto lähettää piirustukset. Rakennusteknikon mielestä piirustukset ovat kovin vanhanaikaiset. Piirissä tehdään piirustuksiin parannuksia. Mutta kun piirustukset sen jälkeen esitetään Insinöörihallinnolle, niin se kieltäytyy niitä hyväksymästä, perustellen kieltoaan sillä että tehdyt korjaukset heikontavat rakennusta, että korjatuista piirustuksista puuttui alkuperäisissä koulun sisälle suunnitellut käymälät j.n.e. Tämä tapahtui v. 1930. On kulunut aikaa alun neljättä vuotta. Ja nyt, runsaan kolmen vuoden kuluttua, Seesjärvellä koulujen rakennustyöt ovat edelleen retuperällä, piirin ja Insinöörihallinnon välisen riidan alaisina, vieläpä vakavammin kuin koskaan aikaisemmin. Piirissä on kaikesta huolimatta rakennettu Selkin kylän koulu valmiiksi ja Talonpoikaisnuorisokoulunkin, jonka nimikin on tämän äärettömän pitkän rakennuskauden aikana ehtinyt muuttua Kollektivistinuorisokouluksi, toisen kerroksen akkunain ylälaidan tasalle. Niin seisoo nyt siis Seesjärven kollektivistinuorisokoulun rakentamineen. Siihen tehdyt työt ja kiinnitetyt pääomat tuhoutuvat hiljalleen, sillä katottomana seisova rakennus sinistyy ja alkaa mädätä ennen aikaansa. Tämä prosessi on jo hyvällä alulla”.

*

”Kuivaisten piiri laahusti rikollisesti häntäpäässä kevätkylvökamppailun aikana, ja jonka vuoksi alueen Tpk asetti sen mustalle taululle. Kylvösuunnitelman ylittäen täyttämisen jälkeen, vaikkakin suuresti myöhästyneenä, jäätiin piirissä laakereille lepäämään. Alueen Tpk velvoitti alottamaan heinänniiton kesäkuun 20 p:nä. Piirin Tpk muutti tämän määräajan kesäkuun 24 päiväksi. Kun oltiin päästy kesäkuun 24 päivään ja siitä edelleen, eivät piirijärjestöt tarkastaneet, miten piirin kollektiivitaloudet ja yksityistalonpojat suorittavat heinäniittoja, miten täytetään alue- ja piirijärjestöjen pakollisia ohjeita. Kun piirijärjestöt vaativat kyläneuvostoilta tietoja niittotöiden suorittamisesta, niin useat kyläneuvostot keinotekoisesti suurentelivat suoritettua heinänkorjuuta ja täten pettivät piirijärjestöjä. Niinpä esim. Hipelinmäen kyläneuvosto antoi heinäkuun 20 päivänä tiedot, että heinänkorjuutehtävä on täytetty 56,4 %:lla, vaikka todellisuudessa oli tehtävä täytetty vain 23 %:lla. Heinäkuun 25 päivänä tiedoitti Hipelinmäen kyläneuvosto, että heinänkorjuutehtävät on täytetty 100 %:lla, mutta kollektiivitalous Murros II ryhtyi niittoheinän tekoon vasta heinäkuun 29 päivänä. Näin tapahtui piirijärjestöjen työntekijäin myötävaikutuksella. Kun esim. piirin orgosaston johtaja, tov. Mylläri oli käynyt Hipelinmäellä, vakuutti hän sieltä palattuaan, että heinänkorjuutyöt on suoritettu 100-prosenttisesti. Toveri Mylläri joutui täten Hipelinmäen numerosankareiden verhoon ja paljailla numerotiedoilla petti ja hämäsi asian todellisen tilanteen”.

*

”Huolimatta siitä, vaikka Ohalaivan kn. alueella on naistyövoimaa noin 60 %, ei paikkakunnalla ole kyetty järjestämään työtä naisten keskuudessa vastaavalle tasolle ja asettamaan tuotannollisia kysymyksiä joukkotyön pohjaksi. Taistelu sadon häviötä vastaan satoisuuden kohottamiseksi ei ole muodostunut naisten iskutehtäväksi kollektiivitalouksissa. Kilpikonnan tempot kitkemistöiden suorituksessa johtuvat naisten huonosta työhön osallistumisesta, joka on Uurtajassa 76 %, mutta Punatyössä vain 36 %. Punatyössä 39 työkykyisestä naisesta käy säännöllisemmin töissä karjanhoitajia lukuunottamatta ainoastaan 5—8 naista. Sensijaan huomattava joukko on sellaisia naisia kuin esim. Maria Matintytär Olkkonen, Eeva Olkkonen, P. Nikutjev y.m., jotka eivät ole ensinkään osallistuneet kollektiivitalouden töihin. Toiset taas kuten Anni Olkkonen ja hallinnon jäsen Aino Mörö, jonka viimemainitun perheessä on 5 työkykyistä, joista 3 käy syrjätöissä, ovat osallistuneet työhön kollektiivitaloudessa vain muutamia päiviä ja sensijaan ovat asettaneet tärkeämmäksi marjassa käymisen. Uurtajassa ovat Anna Iivarinen y.m. pysytelleet visusti syrjässä kollektiivitalouden töistä. Epätyydyttävää on vielä niidenkin naisten työssä käyminen, jotka ovat säännöllisemmin työhön osallistuneet. Työssä käyvien joukossa on sellaisiakin naisia kuin esim. Anna Nolvi, joka on ollut työssä vain toukokuussa ja silloinkin ainoastaan 3 päivää. Yhtenä syynä naisten heikkoon työhön osallistumiseen on osaltaan se, että lastenseimiä ei ole järjestetty yhdessäkään kn. kollektiivitaloudessa. Punatyössä on järjestetty seimeä varten kalusto ja käytetty seimikursseilla henkilö, mutta siitä huolimatta ei ole kyetty viemään asiaa loppuun asti ja likvidoimaan kulakkimaista suhtautumista lastenseimien järjestämisessä. Uurtajassa seimenhoitajan kursseilla käytetty Mari Olkkonen ei ole tehnyt mitään seimityön järjestämiseksi paikkakunnalla, eikä osallistu edes minkäänlaiseen työhön kollektiivitaloudessa”.

Antti Stenberg
LIHA-, MAITO- JA SIIRTOMAATAVARAKAUPPA.
Kerava. Puh. 62.

Keravan Seuratalon Ravintola
OLUT-OIKEUDET.
Kerava. Puh. 78.

Aleksi ja Heikki Kultalahdelle rangaistusta pahoinpitelystä. Nyttemmin on myöskin Aleksi Kultalahti haastanut Esko Lumpeen oikeuteen vastaamaan takaa-ajosta, murhayrityksestä ja kerhotoiminnan häirifsemistä.

Mainittakoon, että kyseessäoleva nuorisoseuran varhaisnuorisokerho, jota Aleksi Kultalahti on johtanut ja jonka eräästä illatsusta palattua kerrottu IKL:n miehen pahoinpitely sattui, on nyttemmin lopetettu Evijärven nuorisoseuran toimesta.

Vikapisto

Papeille puserokielto

Turun tuomiokapituli on lähettänyt arkkihiippakunnan papistolle kiertokirjeen, jossa sanotaan: Sattuneesta syystä huomautetaan arkkihiippakunnan papeille, että papin esiintyminen virkatoimissa **tai muuten julkista tehtävää suorittaessaan** jonkin valtiollisen puolueen tai järjestön omaksumassa puvussa on omansa vahingoittamaan hänen virkatoimintaansa pappina, koskapa sellainen mielenosoituksellinen esiintyminen aiheuttaa epäluuloa ja epäluottamusta niissä hänen seurakuntalaisissaan, jotka eivät omaksu hänen valtiollisia mielipiteitään. Kun pappien on koetettava supistaa poliittisen toimintansa seurakunnalle tuottamat haitat mahdollisimman vähäisiksi, on heidän vältettävä mielenosoituksellista esiintymistä puoluemiehinä.

*

Mitähän tuomiokapituli (=arkkipiispa Ingman) luulee tälläkin ukaasilla voittavansa?

— **Rakennusmestari J. H. Junkkonen** Kemistä on toiminut työnvalvojana Kemin kaupungin kirkkoa rakennettaessa ja samoin valvonut työt silloin, kun kirkkoa uudistettiin. Nykyisin hänellä on rakennustoimisto. Viittaamme ilmoitukseen.

TUTUSTUKAA TEKIN I.K.L:n TALOUSOHJELMAAN.

1 L. RAVINTOLA KESKUS
Seinäjoki, Valtionk. 15
Puhelin 301
Täydelliset anniskeluoikeudet.
Ravintolamme
on maakuntamme suosituin ruokailuravintola. Syyskuun 1 p:stä:
Aamiainen: 10—13.
Päivällinen: 16—19.
Annoksia kaiken päivää
Kuukausiruokailijoille alennusliput edullisia.
Hyvää kahvia, voileipiä y.m. virvokkeita.
Funkis-huone tilauksesta.

Toivo Nurmen Sähköliike
MUUTTANUT
UUTEEN HUONEUSTOON PUSKANTIE 8.

Keravan Kirjakauppa
AINOA TÄYDELLINEN KIRJA- JA PAPERIKAUPPA PAIKKAKUNNALLA
Omist. Maist. L. Pentzin.

Tri B. H. PÄIVÄNSALON viimeisimpiä kirjoituksia

Manalle menneen tri B. H. Päivänsalon terävästä kynästä lähti aivan viime aikoina kirjoituksia, jotka jäivät testamentiksi siitä syvästä kynnöstä, jota hän omalla alallaan pitkät ajat harjoitti. Viimeisimpiä näistä on artikkeli ”Kristinusko leimataan myrkyn tapaiseksi”, jossa hän koskettelee sitä huomattavaa oikeusjuttua, joka syntyi Soihtu-nimisen punalehden jumalanpilkkakirjoituksesta, josta iehdessämmekin aikoinaan mainittiin. Kuten tunnettua, jutussa tuli vapauttava päätös. Tri Päivänsalo jatkaa tämän johdosta:

Virallinen syyttäjä oli vaatinut rangaistusta siitä, että lehden pääkirjoituksessa a) raamattua oli kutsuttu kristuspilkkaajan Voltairen sanoja käyttäen ”suutarien ja räätälien juttukirjaksi” ja b) että lause: ”Työväen luokka taistelee kirkkoa ja uskontoa vastaan, koska ne ovat kapitalistiluokan aseita; ne heikontavat työläisten taisteluvoimaa kiinnittäen heitä kapitalistiseen riistoyhteiskuntaan”, sisältää kirkon ja uskonnon halveksimista ja pilkkaa. ”Soihdun” toimittajan mielestä ei rikoslaki tunne sellaista rikosta kuin ”uskonnon ja kirkon halveksiminen”. Rikoslain 10: 2 kuuluu: ”Joka julkisesti tekee pilkkaa Jumalan pyhästä sanasta, taikka jonkin Suomessa tunnustetun, luvallisen tahi suvaitun uskokunnan opista, sakramenteista tahi kirkollisista tavoista, rangaistakoon ...” Ellei tämä oikeusopilliselta kannalta koske kirkon ja uskonnon halveksimista ja pilkkaa — vaikka se maallikosta näyttää selvältä — olisi mielestäni rikoslakia tässä suhteessa selvennettävä. Tässähän on kysymyksessä kansamme kalleimmat arvot.

Karkein kohta, minkä johdosta syyttäjä vaatii rangaistusta, oli kuitenkin lehden kiertokyselyyn otsikolla ”Kirkko on valistuksen ja kehityksen vihollinen” annetut vastaukset. Maist. Armas Heikel oli vastauksessaan m.m. kirjoittanut: ”Opit kärsivällisyydestä, rakkaudesta ja hyvyydestä, rukouksen ja passiivisuuden voimasta, taivaasta ja helvetistä ovat sorretuille kansanluokille kuin myrkkyä. Siis: uskontoa vastaan, maanpäällisen elämänilon ja sosialismin puolesta. Antikristillisiä liittoja pystyyn. Puoluejohdolta ja -lehdistöitä vaadittava lujaa tukiluokkataistelussa kirkollisvaltiota vastaan”.

Tästä kohdasta kirjoittaja sanoo oikeuden edessä häikäilemättömimpään kristinuskon pilkkaajaan Nietzscheen vedoten: ”Tästä kristinuskon luonnollisia ja oikeutettuja elämänviettejä myrkyttävästä vaikutuksesta sanoo jo Nietzsche ”Antikristuksessa”: ”Minä kutsun kristinoppia ainoaksi suureksi kirouksekseksi, ainoaksi suureksi sisäiseksi turmelukseksi, ainoaksi suureksi kostonvaistoksi, jolla yksikään keino ei ole kylliksi myrkyllinen, salainen, maanalainen, pieni, — minä kutsun sitä ihmiskunnan ainoaksi kuolemattomaksi häpeäpilkuksi ...”

Valtio-opin v.t. professori Yrjö Ruutu, joka sanoo tutustuneensa lehden kirjoitukseen ”Suhteemme uskontoon”, lausuu saaneensa siitä sen vaikutelman, että siinä ei tarkoiteta uskonnon halventamista, vaan että se on historiallisia ja yhteiskunnallisia katsantotapoja relateeraava. Mutta hän ei puhu mitään lehden samassa numerossa olleesta, äskenmainitusta vastauksesta kiertokyselyyn, jossa kristinuskon oleelliset kohdat, kuten ”opit kärsivällisyydestä, rakkaudesta, hyvyydestä ja rukouksesta” leimataan myrkyntapaisiksi ja jossa nimenomaan kehoitetaan muodostamaan antikristillisiä liittoja uskontoa vastaan. Tällaisia lausuntoja ei ainakaan voi kutsua ”historiallisia ja yhteiskunnallisia katsantotapoja relateeraaviksi”. Ne ovat suorastaan kristinuskon törkeää pilkkaa. Tällaisen hyökkäyksen asianomainen lehden kirjoittaja lukee tieteelliseen maailmankatsomukseen perustuvaksi.

Äänestyksen jälkeen Hämeenlinnan raastuvanoikeus hylkäsi painokanteen ja ”Tulenkantajat” sanoo tämän johdosta: ”Tätä ratkaisua tervehditään varmastikin laajoissa sivityneistöpiireissä tyydytyksellä”. Päätöksestä on valitettu, ja Suomen kristikansa tulee tietenkin suurella mielenkiinnolla seuraamaan, miten tämä, sen syvimpiä elinjuuria koskeva asia päättyy. Kirjasessani ”Nuorten sosialidemokraattien suhde uskontoon” olen jo osoittanut, miten kyseessäolevien nuorten akateemikkojen asenne on sama kuin Karl Marxin. Tässä on kaksi maailmaa vastakkain: kristillinen ja antikristillinen ja kokonaisen sukupolven kohtalo saattaa riippua siitä, miten paljon myrkkyä sallitaan kansamme sieluun kylvää.

Kristikansallamme on syytä entistä päättävämmin saattaa kuuluvaksi: ”Jumalaa ei saa Suomessa pilkata”.

B. H. Päivänsalo.

Tervetuliaisiksi

uudelle eduskunnalle

ovat lehdet omistaneet pääkirjoituksiaan, mikä mitenkin. S. Sos. Dem. esim. rykäisee näin:

”Suomen kansa odottaa uudelta eduskunnalta ennen kaikkea jyrkkää suunnanmuutosta tasavaltamme sisäpolitiikassa. Vaalien tulos puhuu kansanedustajille sanotussa suhteessa selvää kieltä. Kansalaiset odottavat demokraattisen ja laillisen järjestyksen ehdotonta ja nopeaa palauttamista maahan.

Siinä suhteessa eduskunnlta odotetaan, että se velvoittaisi laillista valtiovaltaa pitämään parempaa huolta omasta arvovallastaan ja että se kiinnittäisi tarpeellista huomiota valtiovaltaa vastaan politikoivan virkamieskunnan, armeijan ja suojeluskuntain puhdistamiseen.

Mikäli joku hallitus näkee tällaisessa oikeudenmukaisessa vaatimuksessa haltitusvallan tai virkamieskunnan loukkaamista, on eduskunnan syytä vaihtaa se toiseen, sillä todellinen fascistisen kaappauksen vaara ei piile pienen fascistiklikin aktiivisessa kumouksellisessa toiminnassa, vaan hallitusvallan toimettomuudessa silloin kuin on kysymys Suomen tasavallan ja kansanvallan suojelemisesta diktatuurisuuntia vastaan.”

TUTUSTUKAA TEKIN I.K.L:n PERUSOHJELMAAN.

*

LAHJOITTAKAA I.K.L:n KANNATUSYHDISTYS r.y:lle.

SEURAHUONEELLA HAUSKAT
TANSSIT
lauantaina t. k. 2 p:nä klo 9—1.
Liput 5:—.

Oottako kuullu
että Perttua ei enää tavata entisessä huoneustossaan, vaan
PUSKANTIE 8:ssa.
Seinäjoen Osto- ja Myyntiliike

PITÄKÄÄ MIELESSÄNNE Kaisaniemen Hotellia
SAAPUESSANNE HELSINKIIN ● P. 20351

O.Y. YRJÖ SUNDQVIST.
Vaasa, Hovipuist. 13, puh. 242, 1256.
Ensiluokkainen KULTASEPÄNLIIKE.
Siis edullinen kihlojen, lahjojen ja palkintojen ostopaikka. Paikkakunnan parhaiten varustettu Optillinen liike. Zeiss-tuotteiden valtuutettu myyjä. Huom.! Silmälääkärin hyväksymä optikko.

Vaatturiliike
T. Laajanen
Seinäjoki. Puhel. 208.
Arki-, juhla- ja sotilaspukuja.

Rakennustoimisto
Gunnar Andersson
Tampere.
Rakentaa urakalla ja laskuun.

HOTELLI SEURAHUONE
Iisalmi. Omist. Iida Bolander. Puh. 346.
Aamiaista tarjoillaan kello 10—13
Päivällistä „ kello 16—18
Kahvia, teetä, virvokkeita sekä lämpimiä ja kylmiä voileipiä koko päivän.
Ajanmukaiset hinnat. Kohtelu hyvä.
Ravintola suljetaan klo 23,30.

Hotelli National
Turku, Rauhank. 8, lähellä asemaa.
I lk. hotelli ja ravintola.
Huoneita 1 h. 15:—30:— ja kahden h. 40:—50:—, lisävuode 10 mk. vuorok.
Oma keskus, nimihuuto National.
Suositellaan!

LOIMAALLA:
Loimaan Seurahuone
Puhelin 60.
Ainoa I luok. hotelli ja ravintola paikkakunnalla.

ISÄNMAALLISEN KANSANLIIKKEEN PÄÄTOIMISTO
Seinäjoella Kauppakatu 9.
Auki klo 9—16. Puh. 246.

ISÄNMAALLISEN KANSANLIIKKEEN KESKUSTOIMISTO.
Helsinki.
Hallituskatu 17.
Järjestöjohtaja: Puh. 21 640.
Jaostot: Puh. 26 242.
Auki klo 10—19.
Taloustoimisto, Kluuvikatu 8.
Puh. 26 404.
Auki klo 9—16.

LAKEUDEN SANA
Päätoimittaja: VILHO VIITA
Lehti ilmestyy joka perjantai.
Toimitus ja konttori Seinäjoella Kauppakadun 9:ssä, varat. I. Talvitien talossa, puh. 85. Avoinna arkipäivisin klo 9—16.
Tilaushinnat:
Koko vuosi 30 mk., puoli vuosi 20 mk., neljännesvuosi 10 mk., kuukausi 4 mk.
Tilauksia vastaanottavat maan kaikki postikonttorit ja rautatiekirjakauppa Oy:n myymälät, asiamiehet sekä lehden konttori.
Ilmoitushinnat:
Tekstin jälkeen 1 mk., ennen tekstiä ja tekstissä 1:20 mk. palstamillimetriltä. — Jatkuvista ilmoituksista alennus.

Seinäjoki 1933. Seinäjoen kirjapaino.